

L'INCENDI D'ÒDNA AFECTA L'ÀMBIT DEL LIFE MONTSERRAT

El dimarts 28 de juliol al vespre es donava per controlat l'incendi forestal que havia començat dos dies abans en uns camps agrícoles d'Òdena. A l'espera de dades definitives, el balanç és de prop de 1300 ha calcinades, majoritàriament de bosc i matollar. Afortunadament, no s'han de lamentar danys personals i tot ha quedat en una important extensió de massa forestal cremada.

El foc s'iniciava a Òdena, però de fet dos dels municipis més afectats són El Bruc (630 ha) i Sant Salvador de Guardiola (128 ha), ambdós inclosos en l'àmbit del LIFE Montserrat. En les primeres dues hores, l'incendi agafava molta potència i avançava a gran velocitat en direcció est, impulsat pel vent de ponent. Un incendi d'aquestes característiques, de tipus convectiu i carregat d'energia, és capaç de llençar focus secundaris a molta distància per endavant del front de l'incendi, de manera que aquest no avança de forma lineal sinó generant nous focus en diferents punts. En aquestes condicions, el foc va saltar sense problemes la carretera C-37 (Manresa-Igualada) i va prosseguir cap a l'est i cap al nord, amenaçant les urbanitzacions de Montserrat Park, al Bruc, i de Ca l'Esteve, a Sant Salvador de Guardiola, que van haver de ser desallotjades preventivament, així com algunes masies i cases de colònies i de turisme rural (com Ca l'Oller) de la zona. A més de la C-37, també la carretera BP-1101, que va de Can Maçana a Manresa, va haver de ser tancada al trànsit. Durant la tarda els bombers advertien que l'incendi havia superat la capacitat d'extinció és a dir, que la seva potència no podia ser contrarestatada amb els mitjans i les tècniques clàssiques d'extinció disponibles. Es van haver de posar en pràctica metodologies més complexes, com els focs d'eixamplament o els contrafocs per tal de fer-hi front.

Al vespre del dia 26 l'estimació de superfície cremada arribava ja a les 1000 ha i l'incendi seguia actiu, tot i que perdia força per l'entrada d'una lleu marinada i l'arribada de la nit, que feien augmentar significativament la humitat fins a valors propers al 100%, quan en el moment de produir-se l'incendi rondava només el 20%.

Durant el dia 27, i en condicions meteorològiques més favorables que les del dia anterior, les dotacions de bombers i les ADF van seguir treballant en les tasques d'extinció fins a poder establir l'incendi al migdia, moment en el qual es van poder reobrir les carreteres tallades i

es va permetre el retorn a casa dels veïns desallotjats que encara no havien pogut fer-ho, en concret els de la urbanització de Ca l'Esteve.

La nit del 27 quedaven 90 dotacions de bombers remullant la zona per evitar possibles revifades del foc. Finalment, el dimarts 28 al vespre els bombers van poder donar el foc per controlat.

Pel que fa al projecte LIFE Montserrat, s'han cremat les zones on s'havien dut a terme, des de la tardor de l'any passat, les principals accions de gestió i millora forestal. Aquestes accions d'aclarida del bosc s'havien realitzat en àrees estratègiques prèviament identificades pels Bombers de la Generalitat, sempre en masses forestals de pi blanc regenerades després del gran incendi de 1986. Els treballs, que es van dissenyar i executar a partir d'una anàlisi teòrica, s'han demostrat efectius a la pràctica. En opinió dels bombers que van treballar en l'extinció d'aquest incendi iniciat a Òdena, aquests treballs forestals van ajudar de manera significativa a parar l'avanç del foc a la carretera BP-1101 i evitar així la seva entrada al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat. Si aquest mateix incendi s'hagués produït uns anys més tard, amb les accions de gestió forestal ja del tot consolidades, el seu efecte de protecció i resiliència davant del foc hauria estat encara més destacat.